

ԶՐՈՍՆԵՐԸՎ ԴԵՊԻ ՆՐԱԳՆԺԻ ԳՆԳՆԹԸ

Օգոստոսի 17-ին, հինգշաբթի, վաղ առավոտյան, Հոգևոր Ճեմարանի ուսանողութիւնը, գլխավորութեամբ վերատեսուչ գերաշնորհ Տ. Հայկազուն արքեպիսկոպոս Արրահամյանի, բարձրացավ Արագածի գագաթը: Արշավին մասնակցում էին նաև Մայր Աթոռի միաբաններ հոգեշնորհ Տ. Գրիգոր, Տ. Մեսրոպ, Տ. Ներսես, Տ. Սղիշե արեղաները և մի քանի դասախոսներ:

Առավոտյան ժամը 5-ն է: Զբոսարշավի նախապատրաստական բոլոր աշխատանքները ավարտվել են և խումբը պատրաստ է մեկնելու: Մայր Տաճարում աղոթելուց հետո, տեղավորվում ենք ավտոմեքենաների մեջ և ընկնում ճանապարհ: Ուրախ ենք բոլորս, բարձր է մեր տրամադրութիւնը:

Առավոտյան զով եղանակին, հրը հայրենական դաշտերի վրա նոր է սկսվում աշխատանքը, մենք կտրում-անցնում ենք Օշական, Աշտարակ, Ագարակ գյուղերը և ուղղութիւն ենք վերցնում դեպի Բյուրական, ուր գտնւում է մեր նշանավոր աստղադիտարանը:

Ճանապարհին, մինչև Բյուրական, կատարում ենք առավոտյան ժամերգութիւնը:

Ժամը 6-ին, թեթև հանգստից հետո, հրածնա ենք առնում Բյուրականից: Ավտոմեքենան այնուհետև բարձրանում է միշտ սարնի վեր, դեպի Արագած: Մեր նայվածքի առաջ սփռվում է Արարատյան դաշտը, որի ֆոնի վրա՝ Արարատը իր ամբողջ վեհութեան մեջ: Օղբ հագեցած է լեռնային ծաղիկների անուշ բուրմունքով: Երգում ենք ժողովրդական, հայրենասիրական երգեր և չենք զգում, թե ինչպես է անցնում ժամանակը:

Ժամը 7-ին արդեն գտնվում ենք ծովի մակերևութից 3 250 մետր բարձրության վրա, Արագածի լճի ափին:

Նախաճաշելուց և հանգստանալուց հետո, սկսվում է հետիոտն, դժվար վերելքը դեպի քառագաղաթ Արագածի հարավային կատարը: Լճից մինչև հարավային գագաթը մեզ

մնում էր 8 կիլոմետր ճանապարհ, մոտ 850 մետր բարձրությամբ: Վերելքը այնքան էլ հեշտ չէ, քայլում ենք արահետներով, թրջում ժայռերի վրայով և առաջանում դեպի մեր նպատակակետը:

Լճից Արագածի բարձունքը նվաճում ենք մոտ երկու և կես ժամում:

Ժամը 10.30-ին արշավախումբը արդեն Արագածի հարավային գագաթի վրա է, 4 095 մետր բարձրության վրա: Երկնամերձ այս կատարից, մեր աչքերի առաջ բացվել է Հայրենի աշխարհի շքնաղ համայնապատկերը:

Դիտում ենք հիասքանչ տեսարանը: Չորս գագաթների կենտրոնում լայնարևոտ խառնարանն է, ահռելի անդունդի խորքում: Այնտեղ կա տակավին ամբարված ձյուն: Հեռվում, ձորի կենտրոնում երևացող հրիզը Քասախ գետն է, որը ծնունդ է առնում Արագածի խառնարանից: Երբեմնի գործող խառնարանը, իր գույների պեսպիսութեամբ, հմայիչ տեսարան է պարզում: Գագաթի լանջերի վրա քարացիլ-մնացիլ են բազմերանգ ապարներ, ծիածանի բոլոր գույներով: Ներքևից լսվում է ջրի հաճիլի զլզլոցը: Կատարները ծածկված են շիրտ-շիրտ հսկայական ճաքճաք քարերով: Ներքևում Արարատյան դաշտն է իր անշափիլի տարածութեամբ, իսկ Մասիսը՝ իր սպիտակափառ գագաթով, նման է ափսեի մեջ դրված ահագնածավալ մի ընծայի: Եվ այս երկու հսկաները՝ Արագածն ու Արարատը, լուռ նայում են միմյանց ու խոկում, և կարծես մեկը մյուսին պատմում խորհուրդը իր հավերժութեամբ:

Գագաթին, քարակույտների վրա նստած, հափշտակված, հիացկոտ, դիտում ենք բնութիւնը բնութեան այդ կատարից: Պահը հմայիչ է և սուրբ: Այս պահին է, որ մեր ամբողջ ժողովրդի պատմութիւնը, իր բոլոր դրվագներով, շարժապատկերի նկարի նման, գալիս-անցնում է մեր մտքի հորիզոնից: Մեր հուզմունքները դրսևորելու համար, արտա-

ՀՈԿԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՄԻ ԽՈՒՄԻ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ ԱՐԱԳԱՄԻ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐԻՆ

ՀՈԿԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՄԻ ԽՈՒՄԻ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԶԻ ԱՍՏՂԻ ՏԱԿ, ԱՐԱԳԱՄԻ ԿԱՏԱՐԻՆ

սանում ենք Հովհաննես Թումանյանի «Լուսավորչի կանթեղը»: Զմայլելի այս բանաստեղծությունը, մանավանդ այստեղ, Արադի կատարին, հնչում է այնքան ճշմարիտ, այնքան հուզիչ և թելադրիչ: Մեր հոգու աչքերով, իրավ որ տեսանք անմար կանթեղը Ս. Լուսավորչի:

Ավելի քան մի ժամ մնալուց հետո Արադի կատարին, Լուսավորչի աստղի տակ, վերադարձանք, մի անգամ ևս հետո հորիզոնները դիտելուց հետո:

Վերադարձը շատ հեշտ եղավ. երկու և կես ժամից մեր նվաճած բարձունքը մեկ ու կես ժամից տեղի տվեց:

Ընթացիկ արդեն վառվում էր կրակը: Քիչ հետո խորովածը պատրաստ էր: Բոլորս միասին մեծ ախորժակով վայելեցինք Աստուծո բարիքները:

Ավելի քան 4—5 ժամ մնացինք լճի ափին, հանգստացանք, Ճեմարանի ուսանողները լողացին և խաղեր կազմակերպեցին:

Արագածի գեղածիծաղ և վճիտ լիճը ունի շուրջ 7 բառակուսի կիլոմետր մակերեսությամբ և արագածի խորությունը 15 մետր: Կանաչազարդ լեռների զրկում տարածվող այս լիճը, որպես կապույտ աչք, իր վճիտ հալելու մեջ ցուլացնում է երկնքի անհունությունը:

Երեկոյան ժամը 7-ին, հրաժեշտ առինք Արագածից, անմոռանալի տպավորություններով:

Խաղաղ երեկոն իջել էր արդեն Արարատյան դաշտի վրա և հոգնած մշակները վերադառնում էին տուն հանգստանալու, երբ իջանք սարն ի վար:

Գոհունակությամբ և լի սրտերով վերադարձանք Մայր Աթոռ:

Երջանիկ ենք, որովհետև հավատում ենք, թե Լուսավորչի կանթեղի լույսը մի անգամ ևս բոցավառվեց մեր հողիներին մեջ:

ՆԵՐՍԵՍ ԱՐԵՂԱ ՊՈԶԱՊԱՆԱՆ

